

رضا کیانی - محمد حسین طاهری

مروری بر الزامات و عملکرد شرکت های کارگزاری در مالزی

توسعه می‌کشد و نیاز به استفاده از تجارب و الگوبرداری با حفظ معیارهای بومی سازی را به دست اندر کاران این بازارها گوشزد می‌کند. تحقیق پیش رو با نظر به اهمیت موضوع پیش گفته به بررسی الزامات قانونی عملکرد کارگزاری در مالزی پرداخته و امید می‌رود که دستمایه درخوری برای بهسازی واسطه‌های مالی در ایران فراهم آورده باشد.

آشنایی با ساختار کارگزاری اوراق بهادار در مالزی

۱- کار گزار جامع و کار گزار محدود
کار گزار اوراق بهادار برای شروع فعالیت خود موظف است به کمیسیون اوراق بهادار برای صدور مجوز و به شرکت بورس و اتاق پایایی برای عضویت در این دو نهاد درخواست ارائه کند. کار گزاران فعال در بورس اوراق بهادار مالزی بر اساس نوع مجوزی که از کمیسیون اوراق بهادار دریافت کرده‌اند به دو دسته کار گزار جامع^۱ و کار گزار محدود تقسیم می‌شوند. انواع فعالیت‌های کار گزار جامع که مطابق با بخش ۴ قانون اوراق بهادار مالزی برای آن مجوز صادر می‌شود عبارت‌اند از:

اشاره:
توسعه بازارهای مالی از بعد کمی و کیفی، بی‌توجه به بررسی، بازیابی و تکامل واسطه‌های مالی امری امکان‌ناپذیر است. طراحی و عرضه ابزار مالی جدید، افزایش سطح فرهنگ و دانش عمومی بازار اوراق بهادار، اتخاذ تدبیر بازدارنده تقلب و سوءاستفاده در این بازار، افزایش شفافیت و بهبود اطلاع‌رسانی همگی از پارامترهای تعیین‌کننده پیشرفت هر بازار مالی به شمار می‌روند. لکن واسطه‌های مالی به عنوان واسط میان خریداران و فروشندگان اوراق بهادار نقشی بی‌بدیل در عرصه بازار سرمایه یافته‌اند و هر گونه اصلاح، توسعه و پیشرفت رابه چگونگی عملکرد خود مرتبط ساخته‌اند.

بدین ترتیب بررسی الزامات سازوکار عملکرد شرکت‌های واسطه‌گری مالی و به طور مشخص شرکت‌های کارگزاری در بورس‌های پیشرفته، اهمیت خود را به رخ بازارهای مالی در حال

کار گزار اوراق بهادار برای شروع فعالیت خود موظف است به کمیسیون اوراق بهادار برای صدور مجوز و به شرکت بورس و اتاق پایایی برای عضویت در این دو نهاد درخواست ارائه کند

۱- دادوستد اوراق بهادار برای خود و به حساب خود یا به حساب مشتری و به نمایندگی از طرف او؛
 ۲- تأمین مالی شرکت‌ها^۱ و خدمات مشاوره؛
 ۳- خدمات امانت‌پذیری^۲ و مدیریت صندوق سرمایه‌گذاری؛
 ۴- فعالیت در زمینه قراردادهای آتی؛
 ۵- دادوستد اوراق قرضه دولتی و شرکتی؛
 ۶- دادوستد و فعالیت در زمینه هرگونه اوراق جدید و تازه معرفی شده با مجوز کمیسیون؛
 ۷- فعالیت در زمینه صندوق قابل معامله در بورس؛^۳ در صورت رعایت همه قوانین و مقررات و دستورالعمل‌های مربوطه؛
 ۸- فعالیت در هر زمینه‌ای که در قوانین و مقررات کمیسیون برای کارگزار جامع مجاز شناخته شده است.

انواع فعالیت‌های کارگزار محدود که مطابق با بخش ۴ قانون اوراق بهادار ملز می‌باشد برای آن مجوز صادر می‌شود نیز عبارت‌اند از:
 ۱- دادوستد اوراق بهادار برای خود و به حساب خود و به حساب مشتریان؛
 ۲- تأمین منابع مالی برای حساب اعتباری مشتریان از بانک‌ها؛
 ۳- فعالیت در زمینه صندوق‌های قابل معامله در بورس؛
 ۴- فعالیت در زمینه هرگونه ابزار مالی دارای مجوز کمیسیون که برای این دسته از کارگزاران مجاز شناخته شده است؛

۲- فعالیت کارگزار جامع در زمینه قراردادهای آتی
 کارگزار جامع مجاز است فعالیت خود را در زمینه قرارداد آتی از طریق یک شرکت وابسته یا زیر پوشش خدای مجوز و با عنوان «شرکت مجاز قراردادهای آتی» انجام دهد.

۲-۱- الزام‌های قانونی برای فعالیت در زمینه قراردادهای آتی
 برای فعالیت در زمینه قراردادهای آتی، کارگزار جامع موظف است الزام‌های قانونی مشخصی را به شرح زیر مورد توجه قرار دهد:
 ۱- مجوزهای کمیسیون برای نمایندگان کارگزار قراردادهای آتی که برای شرکت مجاز قراردادهای آتی کار می‌کنند و در دفتر مرکزی یا هر یک از شعبه‌های کارگزار جامع مستقر شده‌اند، باید با یکدیگر متفاوت باشد.

۲- فعالیت‌های مجاز کارگزاری قراردادهای آتی که در دفتر مرکزی کارگزار جامع و/یا هر یک از شعبه‌های آن انجام می‌شود در موارد زیر باید به‌طور کامل از دیگر فعالیت‌های کارگزار جامع باشد:
 الف) کارکنان کارگزار جامع و شرکت مجاز قراردادهای آتی به هیچ‌وجه نباید مشترک باشند مگر در انجام امور سیستم پشتیبانی و عملیات مربوط به انجام امور کارگزاری قراردادهای آتی در دفتر مرکزی یا هر یک از شعبه‌ها؛
 ب) امور سیستم پشتیبانی و عملیات مربوط به انجام امور کارگزاری قراردادهای آتی در دفتر مرکزی یا

هر یک از شعبه‌ها همواره باید زیر نظر شرکت مجاز قراردادهای آتی انجام شود؛
 پ) ایجاد دیوار حایل امنیتی برای جلوگیری از انتقال اطلاعات میان اعضای نزدیک شرکت مجاز و نمایندگان کارگزاری قراردادهای آتی با نمایندگان معامله‌گر کارگزار جامع، شامل:
 - جداسازی فیزیکی امکانات دادوستد ویژه کارگزاری قراردادهای آتی از سیستم خودکار معاملات کارگزار جامع.
 - ایجاد سیاست‌ها و رویه‌های خاص ممنوعیت دسترسی به امکانات دادوستد ویژه کارگزاری قراردادهای آتی و سیستم خودکار معاملات.
 ۳- در مورد نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات:

الف) شرکت مجاز قراردادهای آتی موظف است یک نفر یا بیشتر از مسئولان نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات خود را برای نظارت بر فعالیت‌های انجام شده در دفتر مرکزی و/یا هر یک از شعبه‌ها به کار بگمارد هر چند ممکن است نیازی به حضور فیزیکی شخص نباشد، مگر این که نظر بورس اوراق بهادار این گونه باشد؛
 ب) صرف‌نظر از مفاد بند ۱ و در صورتی که نظر بورس اوراق بهادار و/یا کمیسیون به گونه‌ای دیگر نباشد، شرکت مجاز قراردادهای آتی می‌تواند از بخش نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات کارگزار جامع بخواهد که وظیفه نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات را در این شرکت نیز به عهده گیرد، به این شرط که:

- لطمه‌ای به نقش و وظایف مسئولان نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات کارگزار جامع وارد نشود؛

- مسئول نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات کارگزار جامع آزمون مورد نظر شرکت بورس را در این زمینه پشت سر گذاشته باشد.
 ۴- کارگزار جامع موظف است طی یک بیانیه کتبی خطاب به بورس اوراق بهادار موارد زیر را اعلام کند و از شرکت مجاز قراردادهای آتی نیز بخواهد مشابه همین بیانیه را خطاب به شرکت بورس اوراق بهادار تهیه و ارسال کند. فرم مخصوص تهیه این بیانیه توسط بورس اوراق بهادار و شرکت بورس اوراق بهادار تنظیم شده است:

الف) مشخصات نماینده کارگزار در امور قراردادهای آتی مستقر در دفتر مرکزی کارگزار جامع و/یا هر یک از شعبه‌ها و هرگونه تغییرات احتمالی ایجاد شده در آینده؛
 ب) انواع فعالیت‌های نماینده کارگزار در امور قراردادهای آتی، به حساب خود یا به عنوان عامل ۵- کارگزار جامع موظف است محل دقیق اعضای داخلی مستقر در دفتر مرکزی کارگزار جامع و/یا هر یک از شعبه‌ها را به بورس اوراق بهادار و کمیسیون اطلاع دهد و از شرکت مجاز قراردادهای آتی نیز بخواهد همین اطلاعات را به بورس اوراق بهادار و کمیسیون بورس و اوراق بهادار اطلاع دهد. این اطلاعات باید حداقل چهارده (۱۴) روز کاری پس از آغاز به کار اعضای داخلی در کارگزار جامع ارسال شود.
 کارگزار جمعی که مقصد اعلام فعالیت‌های کارگزاری

قراردادهای آتی شرکت مجاز قراردادهای آتی با دیگر فعالیت‌های کارگزار جامع را ملزم موظف است موارد زیر را رعایت کند:
 ۱- مقررات کاری شرکت بورس و اتاق پایاپای در خصوص انتقال عضویت از شرکت مجاز قراردادهای آتی به کارگزار جامع و انتقال سهم کارگزار جامع در صندوق جبران خسارت؛
 ۲- هرگونه شرایط و ضوابط تعیین شده توسط بورس اوراق بهادار، شرکت بورس، اتاق پایاپای و/یا کمیسیون اوراق بهادار.

۳- فعالیت در زمینه مدیریت صندوق قرارداد آتی
 کارگزار جامع مجاز است فعالیت‌های مربوط به مدیریت صندوق قرارداد آتی را نیز همزمان با سایر فعالیت‌های خود و با توجه به الزام‌های زیر انجام دهد:

۱- کارگزار جامع طبق قانون قراردادهای آتی دارنده مجوز کارگزاری قرارداد آتی است؛
 ۲- کارگزار جامع افرادی را برای کار تمام وقت در زمینه مدیریت صندوق قرارداد آتی استخدام کرده یا خواهد کرد (نماینده‌های) مدیر صندوق قرارداد آتی؛
 ۳- نماینده (های) مدیر صندوق قرارداد آتی باید آزمون (های) مورد نظر کمیسیون را در این زمینه خاص پشت سر گذاشته باشد مگر در شرایط زیر:
 الف) پیش از این دارای مجوز نمایندگی مدیر صندوق قرارداد آتی بوده باشد؛
 ب) دارای مجوز نمایندگی معامله‌گر باشد.

۴- فعالیت کارگزار جامع در زمینه مدیریت صندوق سرمایه‌گذاری

۱- کارگزار جامع باید شخص یا اشخاصی را به صورت تمام وقت و با عنوان نماینده یا نمایندگان معتمد مدیر صندوق استخدام کند؛
 ۲- نماینده مدیر صندوق باید امتحانات ویژه کمیسیون را پشت سر بگذارد، مگر این که:
 الف) پیش از این مجوز نمایندگی مدیر صندوق را دریافت کرده باشد؛
 ب) پیش از این مجوز نمایندگی معامله‌گر را دریافت کرده باشد.

۳- نماینده معامله‌گر به شرطی می‌تواند به عنوان نماینده مدیر صندوق استخدام شود یا به کار گرفته شود که شرایط یاد شده را دارا باشد؛

۴- نماینده مدیر صندوق نباید برای خود دادوستد اوراق بهادار انجام دهد، مگر در مورد:
 الف) هرگونه اوراقی که پیش از آغاز به کار به عنوان نماینده مدیر صندوق مالک آن بوده است؛
 ب) اوراقی که پیش از این با عنوان اختیار معامله سهام کارکنان در اختیار داشته است.
 این گونه دادوستدهای مجاز هم باید با رعایت الزام‌های مربوط به معاملات کارکنان انجام شود.

۵- دادوستد اوراق بلدهی توسط کارگزار محدود و کارگزار جامع
 کارگزار محدود می‌تواند اوراق بلدهی خصوصی^۸ قیمت نخورده شرکتی را که سهام آن در بورس

کارگزار جامع باید شخص یا اشخاصی را به صورت تمام وقت و با عنوان نماینده یا نمایندگان معتمد مدیر صندوق استخدام کند

پذیرفته و قیمت خورده شده است با عنوان کارگزار اصلی^۱ یا عامل و با حفظ شرایط زیر دادوستد کند:

۱- کارگزار مخلوط باید همواره سرمایه کافی (یکصد میلیون رینگیت مالزی) یا به میزان مورد نظر بورس یا کمیسیون در اختیار داشته باشد.

۲- از نیروهای باتجربه و تخصص کافی و کنترل‌های داخلی لازم برخوردار باشد؛ کارگزار مخلوط مجاز به فعالیت در بازار اولیه اوراق بدهی نیست، مگر به عنوان:

الف) پذیرهنویس فرعی^۱ و/یا
ب) عامل در عرضه خصوصی^{۱۱}

کارگزار مخلوط می‌تواند اوراق بدهی خصوصی را که همان اوراق قرضه بدون تضمین (Debenture) است که توسط ناشر پذیرفته نشده منتشر شده است، با توجه به شرایط زیر دادوستد کند:

۱- کارگزار مخلوط باید سرمایه کافی (یکصد میلیون رینگیت مالزی) یا به میزان مورد نظر بورس یا کمیسیون در اختیار داشته باشد؛

۲- تجربه و تخصص کافی و کنترل‌های داخلی لازم را در اختیار داشته باشد؛

۳- کارگزار مخلوط در بازار اولیه این گونه اوراق نمی‌تواند فعالیت کند، مگر به عنوان:

الف) پذیرهنویس فرعی و/یا
ب) عامل در عرضه خصوصی

برای دادوستد اوراق بدهی خصوصی، کارگزار مخلوط لازم نیست قبلاً موافقت کتبی بورس را دریافت کرده باشد. البته در صورتی که با هیچ شرکت عضوی ادغام نشده باشد یا سهام کنترل آن را تصاحب نکرده باشد. در غیر این صورت باید موافقت کتبی بورس را به دست آورد. برای این منظور لازم است اطلاعات زیر را به صورت کتبی به بورس اطلاع دهد.

در مورد فعالیت‌های مربوط به پذیرهنویس فرعی و/یا عامل در عرضه خصوصی:

الف) نوع اوراق بدهی
ب) پیشینه ناشر اوراق
پ) مشخصات پذیرهنویس اصلی
ت) رتبه اوراق بدهی خصوصی
ث) مبلغ اصلی اوراق بدهی خصوصی که قرار است پذیرهنویس فرعی آن باشد.
ج) قیمت دادوستد اوراق بدهی خصوصی که قرار است پذیرهنویس فرعی آن باشد.
چ) تاریخ اسناد و مدارک مربوط به پذیرهنویس فرعی

ح) تاریخ انتشار اوراق بدهی خصوصی در بازار ثانویه، اطلاعاتی راجع به:

الف) کد مربوط به اوراق بدهی خصوصی
ب) نوع و رتبه اوراق بدهی خصوصی
پ) مهلت باقی مانده تا سررسید اوراق بدهی خصوصی

ت) قیمت دادوستد و میزان اوراق معامله شده
ث) تاریخ انجام دادوستد
ج) در مورد دادوستدهای نهادی، تاریخ تسویه طرف‌های معامله و میزان کارمزد معامله
کارگزار مخلوط باید پیش از انجام دادوستد اوراق بدهی خصوصی مجاز، در یک بیانیه کتبی موارد زیر را به اطلاع بورس برساند:

۱- همه اطلاعات و مدارک ارسالی به بورس در خصوص دادوستد اوراق بدهی خصوصی منتشر شده توسط ناشران پذیرفته نشده صحیح و واقعی است؛

۲- کارگزار مخلوط از افراد و کارکنان با تجربه و کنترل‌های داخلی کافی برای انجام دادوستد اوراق بدهی خصوصی برخوردار است؛

۳- کارگزار مخلوط در موارد پذیرهنویس فرعی و عامل در عرضه خصوصی باید قیمت بازار اوراق بدهی خصوصی مورد نظر را به صورت هفتگی و تا پیش از تاریخ انتشار به بورس اطلاع دهد؛

۴- لازم است نظارت، بررسی و کنترل کافی بر روی همه فعالیت‌های مربوط به این نوع دادوستد انجام گیرد.

لازم است مدیریت، نظارت و ارزیابی مخاطره کافی و مناسبی بر روی این گونه دادوستدها انجام گیرد. کارگزار جامع می‌تواند در زمینه‌های زیر مشغول فعالیت شود:

۱- فعالیت‌های مربوط به بازار اولیه اوراق بدهی خصوصی (به عنوان معامله‌گر اصلی، مشاور، مدیر اصلی، پذیرهنویس اصلی، پذیرهنویس فرعی، عامل در عرضه خصوصی) و

۲- همه فعالیت‌های بازار ثانویه.

کارگزارانی که قصد انجام فعالیت در این زمینه را دارند باید آمادگی انجام حسابرسی اولیه و جلب رضایت بورس را داشته باشند.

۱-۶-۶ تأمین مالی شرکت‌ها توسط کارگزار

کارگزار جامع می‌تواند به صلاحدید خود نسبت به تنظیم ساختار فعالیت‌های مربوط به تأمین مالی شرکت‌ها اقدام کند.

الف) هر گونه درخواست مشاوره و پیشنهاد به کمیسیون برای تأیید مطابق با قوانین و مقررات؛
ب) فعالیت به عنوان مشاور کارگزار جامع در زمینه پذیرهنویسی و عرضه اوراق بهادار؛

۴- کارگزار جامع باید اطمینان دهد که هر گونه تضاد منافع احتمالی توسط مشاور را گزارش خواهد کرد؛

۵- کارگزار جامع از طریق مشاور سرمایه‌گذاری وارد قراردادی با بورس اوراق بهادار به شرح زیر خواهد شد:

الف) حق انجام بازرسی‌های لازم مطابق با قوانین و مقررات به بورس داده می‌شود؛
ب) شرکت مشاور سرمایه‌گذاری شرایط و ضوابط موجود را به شرح زیر رعایت خواهد کرد:

- ضوابط مربوط به ایجاد دیوار آمنتی؛
- ضوابط مربوط به اختیارات و وظایف مسئول نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات در خصوص کنترل و نظارت بر فعالیت‌های مشاور سرمایه‌گذاری؛
- ضوابط مربوط به ساختار گزارش‌دهی بخش

بهادار و کمیسیون معرفی شود و مسئولیت بخش تأمین مالی شرکت‌ها را به عهده گیرد.

۴- برای شعبه (ها) لازم است یک نفر مسئول تأمین مالی شرکت‌ها معرفی شود.

۵- کارگزار جامع باید ساختار گزارش‌دهی مناسبی را برای بخش تأمین مالی شرکت‌ها ایجاد کند تا نسبت به محرمانه ماندن اطلاعات در روند تأمین مالی شرکت‌ها اطمینان ایجاد شود؛

۶- کارگزار جامع باید اطمینان دهد که بخش تأمین مالی شرکت‌ها در دفتر مرکزی یا در شعبه (ها) از لحاظ فیزیکی از دیگر فعالیت‌های کارگزار جامع جدگست.

۷- بخش تأمین مالی شرکت‌ها باید در مکانی جدا از سایر فعالیت‌های کارگزار جامع قرار داشته باشد. این بخش می‌تواند در یک طبقه یا یک ساختمان دیگر مستقر شود.

۸- بهتر است بخش تأمین مالی شرکت‌ها در ساختمانی جدا از دیگر فعالیت‌ها مستقر شود.

۱-۶-۱ ساختار فعالیت‌های مرتبط با تأمین مالی شرکت‌ها

کارگزار جامع می‌تواند به صلاحدید خود نسبت به تنظیم ساختار فعالیت‌های مربوط به تأمین مالی شرکت‌ها اقدام کند.

کارگزار جامع که فعالیت تأمین مالی را در شرکت زیروپوشش خود (شرکت مشاور سرمایه‌گذاری زیروپوشش) انجام می‌دهد باید همواره شرایط زیر را مدنظر داشته باشد:

۱- کارگزار جامع سهام کنترل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری زیروپوشش خود را در اختیار دارد (حداقل ۷۵٪ سرمایه پرداخت شده شرکت زیروپوشش به اضافه یک سهم)؛

۲- شرکت مشاور سرمایه‌گذاری تابع قانون صنعت اوراق بهادار است؛

۳- فعالیت شرکت مشاور سرمایه‌گذاری تابع شرایط و ضوابط مجوز صادر شده به شرح زیر است:

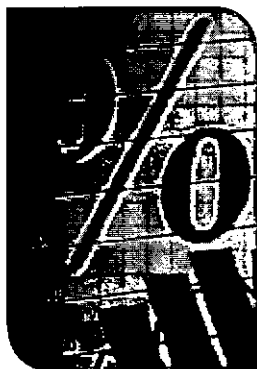
الف) ارسال هر گونه درخواست مشاوره و پیشنهاد به کمیسیون برای تأیید مطابق با قوانین و مقررات؛
ب) فعالیت به عنوان مشاور کارگزار جامع در زمینه پذیرهنویسی و عرضه اوراق بهادار؛

۴- کارگزار جامع باید اطمینان دهد که هر گونه تضاد منافع احتمالی توسط مشاور را گزارش خواهد کرد؛

۵- کارگزار جامع از طریق مشاور سرمایه‌گذاری وارد قراردادی با بورس اوراق بهادار به شرح زیر خواهد شد:

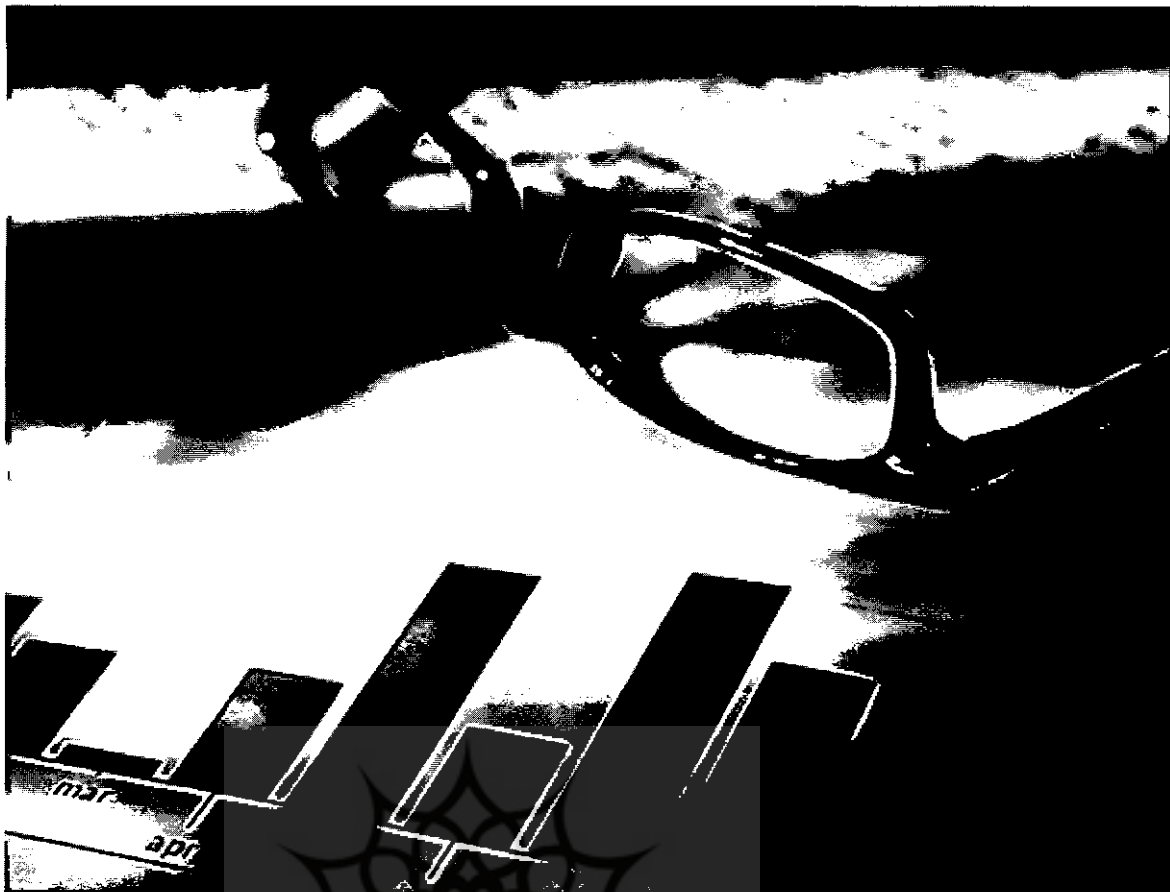
الف) حق انجام بازرسی‌های لازم مطابق با قوانین و مقررات به بورس داده می‌شود؛
ب) شرکت مشاور سرمایه‌گذاری شرایط و ضوابط موجود را به شرح زیر رعایت خواهد کرد:

- ضوابط مربوط به ایجاد دیوار آمنتی؛
- ضوابط مربوط به اختیارات و وظایف مسئول نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات در خصوص کنترل و نظارت بر فعالیت‌های مشاور سرمایه‌گذاری؛
- ضوابط مربوط به ساختار گزارش‌دهی بخش

کارگزار جامع باید مطابق قانون برای انجام خدمات تأمین مالی شرکت‌ها یک کمیته مستقل تأسیس کند

تأمین مالی شرکت‌ها در کار گزار جامع.

۶-۱-۲ نظارت بر فعالیت‌های مربوط به تأمین مالی شرکت‌ها

فعالیت‌های بخش تأمین مالی شرکت‌ها باید به‌طور منظم توسط بخش نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات مورد بررسی قرار گیرد. بخش نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات باید نسبت به موارد زیر اطمینان پیدا کند:

- ۱- کفایت کنترل‌های داخلی و موانع نشست اطلاعات در کار گزار جامع؛
- ۲- استفاده مؤثر از کنترل‌ها و موانع یاد شده؛
- ۳- نظارت و کنترل کافی بر روی همه فعالیت‌های بخش تأمین مالی شرکت‌ها؛

۴- دست‌نداشتن کار گزار جامع به هر شکل ممکن در پیش‌دستی در انجام دادوستد دادوستد مبتنی بر اطلاعات نهانی، یا هر گونه سوءاستفاده از اطلاعات محرمانه مؤثر بر قیمت یا ارزش اوراق بهادار.

۶-۳-۱ تأسیس کمیته مستقل

- ۱- اعضای کمیته مستقل را کار گزار جامع تعیین می‌کند، با این شرط که دارای مجوز نمایندگی معامله‌گر نباشند؛

۲- کمیته مستقل وظایف خود را طبق درخواست و نظر مستقیم هیئت مدیره انجام می‌دهد.

۳- کار گزار جامع باید سیاست‌ها و رویه‌های خاصی را برای اطمینان از عدم وجود هر گونه تضاد منافع بالفعل یا بالقوه در فعالیت‌های کمیته مستقل، و محرمانه بودن اطلاعات حساس و مؤثر بر قیمت یا ارزش اوراق بهادار ایجاد کند؛

کار گزار جامع در فعالیت‌های مشاوره‌ای خود مسئول هر گونه تخلف از قوانین و مقررات و دستورالعمل‌های بورس اوراق بهادار است و بورس می‌تواند در صورت بروز هر گونه تخلف از قوانین و مقررات نسبت به وضع تنبیهات اداری مطابق با قانون اقدام کند.

۶-۱-۷ خدمات مشاوره اوراق بهادار

فقط کار گزار جامع دارای مجوز کمیسیون می‌تواند فعالیت مشاوره را با توجه به نکات زیر انجام دهد:

۱- کار گزار جامع در فعالیت‌های مشاوره‌ای خود مسئول هر گونه تخلف از قوانین و مقررات و دستورالعمل‌های بورس اوراق بهادار است و بورس می‌تواند در صورت بروز هر گونه تخلف از قوانین و مقررات نسبت به وضع تنبیهات اداری مطابق با قانون اقدام نماید.

۲- کار گزار جامع در فعالیت‌های مشاوره‌ای خود مسئول رعایت تمامی سیاست‌ها و دستورالعمل‌های کمیسیون در مورد انتشار یا عرضه اوراق بهادار است و در صورت بروز هر گونه تخلف، کمیسیون می‌تواند مطابق قانون نسبت به وضع تنبیهات اداری اقدام کند.

۳- هر گاه کار گزار جامع مایل باشد خدمات مشاوره‌ای خود را به اشخاص وابسته به مشاور ارائه کند لازم است موضوع را به‌طور کتبی به بورس اوراق بهادار و کمیسیون اطلاع دهد.

۴- پس از ارائه خدمات مشاوره به اشخاص وابسته به مشاور لازم است اقدامات کافی برای پرهیز از هر گونه تضاد منافع به عمل آید.

۶-۱-۸ ساختار سازمانی و گزارش‌دهی

لازم است ساختار سازمانی و ساختار گزارش‌دهی مشخصی وجود داشته باشد تا این اطمینان ایجاد شود که تداخلی میان فعالیت‌های مربوط به دادوستد اوراق بهادار، واحد میانی، و واحد پشتیبانی وجود ندارد و هیچ‌گونه تضاد منافع بالقوه یا بالفعل در کار نیست؛

ساختار گزارش‌دهی باید به شرح زیر باشد، مگر مورد دیگری به صلاح دید بورس اوراق بهادار و با مشورت کمیسیون اعلام شود:

۱- چنانچه سرپرست دفتر شعبه دارای مجوز نمایندگی معامله‌گر باشد:

الف) سرپرست بخش معاملات دفتر شعبه (در صورتی که سرپرست دفتر شعبه نباشد) باید مستقیم به سرپرست دفتر شعبه گزارش دهد؛

ب) سرپرست دفتر شعبه (که ممکن است سرپرست بخش معاملات دفتر شعبه هم باشد) باید مستقیم به معاون معاملات گزارش دهد؛

پ) سرپرست عملیات دفتر شعبه باید مستقیم به معاون عملیات گزارش دهد؛

۲- چنانچه سرپرست دفتر شعبه دارای مجوز نمایندگی معامله‌گر نباشد:

کار گزار جامع باید اطمینان دهد که هر گونه تضاد منافع احتمالی توسط مشاور را گزارش خواهد کرد

الف) سرپرست عملیات شعبه (در صورتی که سرپرست دفتر شعبه نباشد) باید مستقیم به سرپرست دفتر شعبه گزارش دهد؛

ب) سرپرست دفتر شعبه (در صورتی که سرپرست عملیات شعبه هم باشد) باید مستقیم به معاون عملیات گزارش دهد؛

پ) سرپرست معاملات شعبه باید مستقیم به معاون معاملات و سرپرست دفتر شعبه گزارش دهد.

۳- مسئول نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات باید:

الف) در کار گزار جامع، به طور مستقیم به معاون نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات و سرپرست دفتر شعبه گزارش دهد؛

ب) در کار گزار محدود و دارای شعبه، مستقیم به مسئول نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات دفتر مرکزی گزارش دهد؛

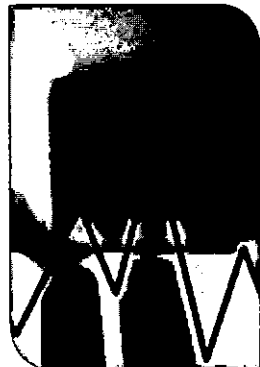
۴- سرپرست دوم بخش تأمین مالی شرکت‌ها باید مستقیم به سرپرست تأمین مالی شرکت‌ها گزارش دهد؛

۵- سرپرست بخش تأمین مالی شرکت‌ها باید مستقیم به کمیته مستقل موضوع ماده ۵۰۸ گزارش دهد؛

۶- معاون نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات باید مستقیم به هیئت مدیره گزارش دهد.

۷- در صورت وجود مدیر عامل: افراد زیر باید مستقیم به هیئت مدیره و بعد به مدیر عامل گزارش دهند:

الف) معاون بخش معاملات
ب) معاون بخش عملیات
گزارش دهی به مدیر عامل نباید به هیچ گونه تضاد منافع بالقوه منجر شود.

۹-۱ انتخاب مدیر عامل
در مورد انتخاب مدیر عامل هیئت مدیره باید اطمینان دهد که:

- ۱- مفاد قوانین و مقررات رعایت می شود؛
- ۲- ساختار گزارش دهی موضوع این بخش به طور کامل رعایت می شود؛
- ۳- انتخاب مدیر عامل با همه قوانین، مقررات، بخش نامه‌ها و دستورالعمل‌های بورس اوراق بهادار مطابقت دارد.

۱۰-۱ الزام‌های اخلاقی حرفه‌ای
کار گزار جامع باید اطمینان دهد که:

- ۱- همه پیشنهادهایی که راجع به تأمین مالی شرکت‌ها ارائه می کند با تأیید کمیته مستقل است؛
  - ۲- هیچ شخص دارای مجوز نمایندگی معامله گر، از جمله شخص مدیر، در تصمیمات مربوط به تأمین مالی شرکت‌ها دخیل نخواهد بود.
  - ۳- همه پیشنهادها ارائه شده به کمیسیون برای تصویب به امضاء سرپرست بخش تأمین مالی رسیده است.
- کار گزار جامع باید در موارد زیر دستور عمل‌های داخلی ویژه‌ای را برای موضوع تأمین مالی شرکت‌ها تنظیم و اجرا کند؛ از جمله:
- ۱- اخلاق حرفه‌ای کارکنان؛
  - ۲- ایجاد مانع مؤثر برای جلوگیری از دسترسی

کارکنان بخش‌های دیگر، از جمله بخش‌های فعال در دادوستد اوراق بهادار، به بخش تأمین مالی شرکت‌ها، به صورت:

الف) جلوگیری از انتقال اطلاعات مهم و اساسی و غیر عمومی به کارکنان بخش‌های دیگر؛

ب) اعمال رویه‌هایی برای ارتباط میان کارکنان بخش تأمین مالی شرکت‌ها و دیگر کارکنان کارگزاری؛

پ) اعمال سیاست‌ها، رویه‌ها و نظارت‌های داخلی برای جلوگیری از هر گونه سوءاستفاده از اطلاعات محرمانه، شامل هر گونه اطلاعات مؤثر بر قیمت یا ارزش اوراق بهادار؛

ت) اعمال سیاست‌ها و رویه‌هایی برای چشم‌پوشی از موانع یاد شده در موارد خاص؛

ث) اعمال سیاست‌ها و رویه‌هایی برای دادوستد کارکنان و پرهیز از تضاد منافع؛

ج) ممنوعیت انتشار هر گونه تحقیق و گزارش در مورد اوراق بهادار موضوع تأمین مالی شرکت‌ها؛

چ) ممنوعیت دادوستد اوراق بهادار مشتریان بخش تأمین مالی شرکت‌ها و هر گونه قرارداد آتی، اختیار معامله و هر گونه ابزار مشتق از اوراق بهادار مشتریان توسط مدیران و کارکنان کار گزار جامع.

ح) ممنوعیت توصیه دادوستد اوراق بهادار مشتریان بخش تأمین مالی شرکت‌ها توسط دفتر مرکزی یا عامل کار گزار یا کارکنان و مدیران، یا غیر مستقیم و بنا به صلاح دید، همچنین ممنوعیت توصیه دادوستد قرارداد آتی، اختیار معامله و هر گونه ابزار

کار گزار جامع باید کنترل‌ها و سازوکارهای داخلی مناسبی را برای نظارت بر دادوستد اوراق بهادار مشتریان بخش تأمین مالی شرکت‌ها به کار گیرد، از جمله ممنوعیت یا محدودیت دادوستد توصیه‌ای قراردادها، آتی، اختیار معامله و هر نوع ابزار مشتق از اوراق بهادار مشتری

دیگر مشتق از اوراق بهادار مشتریان؛

- اعمال روش‌هایی برای جلوگیری از هر گونه پیش دستی در انجام معاملات توسط کار گزار جامع با استفاده از اطلاعات خاص؛

- اعمال دوره سکون و نگهداری اوراق بهادار مشتریان، بخش تأمین مالی شرکت‌ها توسط دفتر مرکزی یا عامل کار گزار یا کارکنان و مدیران برای مدتی معین و عدم دادوستد اوراق مطابق با دستور عمل‌ها و بخشنامه‌های بورس اوراق بهادار؛

- تهیه فهرستی از اوراق بهادار موضوع بندهای یاد شده در بالا؛

۳- ضبط مکالمات تلفنی مربوط به دادوستد هر گونه دلاری و مکالمات کارکنان بخش تأمین مالی شرکت‌ها و نگهداری نوار مکالمات حداقل به مدت دو سال؛

۴- اعمال معیارهای حرفه‌ای و به کار گیری منابع

کافی برای انجام فعالیت‌های مربوط به تأمین مالی شرکت‌ها؛

۵- کار گزار جامع باید کنترل‌ها و سازوکارهای داخلی مناسبی را برای نظارت بر دادوستد اوراق بهادار مشتریان بخش تأمین مالی شرکت‌ها به کار گیرد، از جمله ممنوعیت یا محدودیت دادوستد توصیه‌ای قراردادها، آتی، اختیار معامله و هر نوع ابزار مشتق از اوراق بهادار مشتری؛

۶- به کار گیری سیاست‌ها و کنترل‌های داخلی برای پرهیز از دادوستد مبتنی بر اطلاعات نهانی؛

۷- کار گزار جامع موظف است باتوجه به موارد زیر فهرستی از اوراق بهادار مشمول ممنوعیت‌ها یا محدودیت‌های مورد نظر کنترل داخلی خود تهیه کند:

الف) دادوستد مبتنی بر اطلاعات نهانی و یا سوءاستفاده از اطلاعات محرمانه مؤثر بر قیمت یا ارزش اوراق بهادار؛

ب) دستکاری بازار؛

پ) هر گونه اقدام خلاف قانون مرتبط با سوءاستفاده از اطلاعات محرمانه مؤثر بر قیمت یا ارزش اوراق بهادار؛

۸- تهیه فهرستی از اوراق بهادار مشمول ممنوعیت معامله در طول دوره سکون.

۱۱-۱ بخش نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات در کار گزار جامع

کار گزار جامع باید دارای یک بخش جداگانه با عنوان «بخش نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات» در دفتر مرکزی و به ریاست معاون نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات و وظیفه نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات باید در دفتر مرکزی متمرکز باشد.

کار گزار باید اطمینان دهد که از تمامی سیاست‌ها، اقدامات، سازوکارها و رویه‌های مؤثر و کارا برای نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات در دفتر مرکزی و شعبه (ها) استفاده می کند.

رئیس این بخش مسئولی را برای بخش نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات هر یک از شعبه‌ها انتخاب خواهد کرد.

۱۲-۱ سیستم پشتیبانی و عملیات

۱- سیستم پشتیبانی و عملیات دفتر مرکزی و شعبه (ها) باید در دفتر مرکزی متمرکز باشد، در غیر این صورت محل آن باید به اطلاع بورس اوراق بهادار و کمیسیون برسد.

۲- سیستم پشتیبانی و عملیات دفتر مرکزی و شعبه (ها) باید دارای سیستم نظارتی مؤثر و کارآمد باشد و قادر به گزارش دهی و انتقال داده‌ها از شعبه به دفتر مرکزی باشد تا کار نظارت بر عملکرد دفتر مرکزی و شعبه (ها) به سادگی انجام شود.

۳- سیستم پشتیبانی و عملیات در دفتر مرکزی و شعبه (ها) باید این اطمینان را ایجاد کند که تطبیق سوابق دفتر مرکزی و دفتر شعبه (ها) به طور روزانه انجام می شود.

۴- کار گزار باید اطمینان دهد که همه دادوستدهای انجام شده در دفتر شعبه (ها) تطبیق داده می شود و عملیات حسابداری آنها به موقع انجام می شود.

۱۳-۱ مدیریت مخاطره کار گزار جامع
۱۳-۳ الزامهای مدیریت مخاطره
 کار گزار جامع باید:

- ۱- دارای بخش مدیریت مخاطره باشد؛
- ۲- دارای کمیته مدیریت مخاطره باشد
- کار گزار جامع باید سیاستها و رویههای مشخصی را برای فعالیت کمیته مدیریت مخاطره در نظر داشته باشد
- کمیته مدیریت مخاطره به طور منظم به هیئت مدیره کار گزار جامع گزارش می دهد.

۱۳-۲ وظایف کمیته مدیریت مخاطره

- ۱- ارزیابی، نظارت و مدیریت سیاستها و رویههای جاری با هدف تعیین میزان مخاطره کافی برای کار گزار؛
- ۲- اطمینان از رعایت همه قوانین و مقررات، از جمله:
  - الف) کفایت سرمایه؛
  - ب) الزامهای مورد نظر شرکت بورس و اتاق پایاپای در مورد مخاطرههای فعالیتها، مجاز؛
  - پ) هر گونه الزام دیگر مربوط به مخاطرههای فعالیتها، مجاز.
- بخش مدیریت مخاطره باید از مؤثر بودن سیاستها و رویههای اعلام شده توسط کمیته مدیریت مخاطره و نحوه اجرای آن در شعبه(ها) اطمینان یابد

۱۳-۳-۱ ترکیب کمیته مدیریت مخاطره

- تعداد و ترکیب کمیته مدیریت مخاطره را کار گزار جامع با توجه به شرایط زیر تعیین می کند، مگر شکل دیگری مورد نظر بورس و با اطلاع کمیسیون مطرح نباشد:
- ۱- شخص نباید دارای مجوز نمایندگی معامله گر باشد؛
  - ۲- افراد زیر عضو کمیته خواهند بود:
    - الف) معاون عملیات؛
    - ب) معاون نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات
  - در جلساتی که موضوعات مربوط به مدیریت مخاطره مؤثر بر دادوستد اوراق کار گزار جامع مطرح می شود، می توان از معاون معاملات نیز دعوت به عمل آورد.

۱۴-۱ کمیته حسابرسی کار گزار جامع

- ۱- نوع فعالیت انحصاری شرکتی که کمیته به آن تعلق دارد باید دادوستد اوراق بهادار باشد؛
- ۲- فعالیت اصلی شرکت باید مطابق با قانون کمیسیون اوراق بهادار باشد؛
- ۳- فعالیتهایی که طبق قانون کمیسیون اوراق بهادار در حوزه کمیسیون قرار می گیرد در صورتی که حداقل ۷۵٪ متوسط سود حسابرسی شله پیش از مالیات گروه شرکت مادر و شرکت های وابسته کار گزار را بگذرد مالی بیش از ۵ سال پس از تاریخ درخواست مجوز کار گزار را تشکیل دهند فعالیت اصلی گروه تلقی می شوند
- ۴- وابسته به این معنی است که حداقل ۲۰٪ و

حداکثر ۵۰٪ سهام دارای حق رأی یک شرکت سهامی خاص یا سهامی عام در اختیار شرکت یا اشخاص زیر باشد:

الف) یک شرکت سهامی خاص یا سهامی عام دیگر؛

ب) شخصی که با مدیر یا سهامداران شرکت، طبق قانون شرکتها، در تباط است.

۱-۱۴-۱ ترکیب اعضای کمیته حسابرسی

- ۱- معاون نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات باید عضو کمیته حسابرسی باشد؛
- ۲- کار گزار جامع باید اطمینان دهد که به تعداد کافی مدیران مستقل در کمیته حسابرسی عضویت دارند و این افراد از شبایستگی لازم برای انجام مسئولیت های خود برخوردارند
- پس از دریافت مجوز تأسیس کمیته حسابرسی در شرکت ترکیب اعضا باید به شرح زیر باشد:
  - ۱- افرادی که دارای دانش، تجربه و تخصص لازم در زمینه سازوکار و مخاطره های مرتبط با نوع فعالیت های شرکت مادر هستند؛
  - ۲- افرادی که دارای دانش و تجربه و تخصص کافی برای بررسی دقیق و موثکافانه و ارائه توصیه های لازم در خصوص نتایج حسابرسی، کنترل های داخلی و مدیریت مخاطره مرتبط با کار گزار جامع هستند.

۱۵-۱ بخش حسابرسی داخلی

کار گزار جامع مجاز به ایجاد بخش حسابرسی

توجه به کیفیت و نیز کمیت فعالیت واسطه گری و تلاش بر بهره گیری از سیستم های بهینه خود نظارتی در کنار بازرسی و نظارت مقام ناظر بازار سرمایه هر یک به نوبه خود و کنار عامل دیگر ضامن ارتقای عملکرد واسطه های مالی و بهسازی بازار سرمایه به شمار می روند

- داخلی در شرکت مادر نیست ولی می تواند این بخش را برای خود دایر کند
- صرف نظر از بند یاد شده، بخش حسابرسی داخلی کار گزار جامع می تواند وظیفه حسابرسی داخلی شرکت مادر و همه شرکت های زیر پوشش درون گروه را که در مالزی به ثبت رسیده و مستقر هستند انجام دهد، به این شرط که:
- ۱- تأکید فعالیت بخش حسابرسی داخلی بر کار گزار جامع باشد؛
  - ۲- انجام وظایف حسابرسی داخلی توسط این بخش و برای کل گروه نباشد؛
  - الف) مغایر یا دارای اثر منفی بر وظایف و فعالیت های مربوط به کار گزار جامع باشد؛
  - ب) مغایر یا دارای اثر منفی بر وظایف و فعالیت های واحدهای زیر پوشش باشد
  - ۳- بخش حسابرسی داخلی باید دارای کارکنان

- کافی برای انجام وظایف خود باشد
- ۴- همه دادوستدهای مربوط به دارایی های کار گزار جامع یا کار گزار مخلوط باید ترجیحاً در دفتر مرکزی انجام شود
  - ۵- در صورت انجام هر گونه دادوستد مربوط به دارایی های کار گزار جامع یا کار گزار مخلوط در یکی از شعبه های دفتر کار گزار، لازم است شعبه مورد نظر به صورت کتبی به بورس اوراق بهادار معرفی شود

نتیجه گیری:

شروع به فعالیت کار گزار در بورس به طور عمومی نیازمند اخذ مجوز از شورا (کمیسیون) بورس اوراق بهادار و عضویت در بورس است لکن هر فعالیت واسطه گری نیز الزامات و شرایط ویژه خود را می طلبد. بدین ترتیب فعالیت در مواردی همچون قراردادهای آتی، اوراق قرضه، مدیریت صندوق سرمایه گذاری و دیگر موارد مرتبط با واسطه گری مالی به طور معمول سرمایه، ساختار و نیروی انسانی ویژه ای نیاز دارد که در قوانین مورد بررسی به ویژه در بخش مالزی به تفصیل آمده است. ساختار سازمانی و کیفیت نیروی انسانی از موارد مورد توجه قانون گذاران در دو کشور مورد بررسی هستند که به نوبه خود و با افزایش کیفیت خدمات قابل ارائه، مخاطره بازار سرمایه را کاهش می دهند. سیستم های درون نظارتی از بخش های قابل اعتنای ساختار کار گزار هستند که در نوع خود بسیار درخور توجه اند. سیستم ها گزارش دهی نیز توجه خاص قانون گذاران را به خود معطوف ساخته اند و کمپ کیف گزارش های درخواستی نشان از نظارت مؤثر بر عملکرد کار گزار دارد. از دیگر سو الزامات اخلاق حرفه ای کار گزاران نیز درخور ملاحظه و توجه اند و بر حسن انجام وظایف واسطه گری پامی فشارند به هر روی توجه به کیفیت و نیز کمیت فعالیت واسطه گری و تلاش بر بهره گیری از سیستم های بهینه خود نظارتی در کنار بازرسی و نظارت مقام ناظر بازار سرمایه هر یک به نوبه خود و کنار عامل دیگر ضامن ارتقای عملکرد واسطه های مالی و بهسازی بازار سرمایه به شمار می روند

فهرست منابع:

Bursa Malaysia, Rules & regulations/organization & Structure – of universal brokers & non-universal brokers: <http://bursamalaysia.com>

www.Sec. (۴۹۸ Act) ۱۹۹۳ Securities Commission Act – gov/divisions/marketre/bdguide

(Endnote)

- ۱- Universal Broker
- ۲- Non-Universal Broker
- ۳- Corporate Finance Activities
- ۴- Custodian Services
- ۵- Futures
- ۶- (Exchange Traded Funds) ETF
- ۷- Margin Finance
- ۸- Private Debt Securities
- ۹- Principal
- ۱۰- Sub-Underwriting
- ۱۱- Agent for Placement

شروع به فعالیت کار گزار در بورس به طور عمومی نیازمند اخذ مجوز از شورا (کمیسیون) بورس اوراق بهادار و عضویت در بورس است لکن هر فعالیت واسطه گری نیز الزامات و شرایط ویژه خود را می طلبد